9.

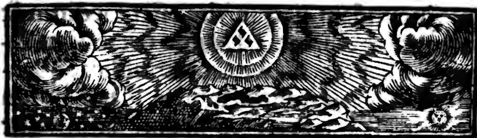
VIRENTIS SOCIETATIS MON. MET.

BREVIS RELATIO.

AMSTELODAMI

ANNO MDCCXXXXIX.

Homo ad ſocietatem naſcitur & ad illam cum ſuo genere ineundam atque colendam propenſione naturae ſuae fertur. Solus enim vitam degere nequit & ſe ipſum non niſi ope aliorum conſervare poteſt; quia ſine hac periculis expoſitus, neceſſariis ad vivendum rebus deſtitutus & commoditatibus atque deliciis omnibus ſemper privatus exiſteret. Ideo ſummus GROTIVS aliique cum illo primum juris naturae principium ſocialitatem poſuerunt, eo quod omnes ſua natura cum maximo inſtinctu trahuntur ad conſortium inter ſe ineundum, & inde a primordio in multifarias ſocietates ſe contulerunt, ut vivant vitam ſecuram at-

que jucundam, neque vita eſſet taedium &
ipſa morte triſtior. Exinde ortae ſunt fa-
miliae, gentes, civitates, reſpublicae aliae-
que ſocietates innumerabiles. Quo autem
arctior eſt ſocietas, eo majori continetur
ſecuritate, gratia atque conſtantia. Arctiſ-
ſima autem eſt illa, quae inter amicos con-
ſtituitur. Haec enim non vi, ſed amore con-
tinetur, ex quo fit, ut officia mutua non co-
actione, ſed ſponte ex interno inſtinctu &
cum ſumma quadam delectatione implean-
tur. Quantos vero habeat fructus amicitia
vera, certa atque infucata, dicere difficilius
eſt, videre clarius, at dulcius experiri.
Quam ſit neceſſaria nemo eſt qui neſcit, ita
ut non aqua, non igni pluribus locis uta-
mur quam amicis. Eſt autem illa, ut CI-
CERO quidem inquit *de Amicit. cap. VI.* o-
mnium divinarum humanarumque rerum
cum benevolentia & caritate ſumma con-
ſenſio; h. e. conſenſus animorum & actio-
num atque bonorum neceſſaria ac jucunda
communicatio. Hinc opportunitates, quas
vera haec atque perfecta, non vulgaris illa,

ami-

amicitia habet, sunt infinitae. Tales enim amici absentes adsunt, egentes abundant, imbecilles valent, in prosperis amicorum rebus gaudent, in adversis dolent, in necessitatibus succurrunt, in dubiis consilium dant, in periculis auxilium ferunt, opes communicant, voluptates augent, secreta nostra reticent, in solitudine dant solatium, in negotiis juvant, in injuriis defendunt, in adversis refugium praebent, nec in periculis deserunt. Talem inter se colunt amicitiam sinceram, veram atque certam, MON. MET. societatis socii praesentes & absentes, quae summa fide nititur, atque justitia & constantia conservatur. Et quia hae virtutes, quae unicum fundamentum eorum amicitiae constituunt, non ad certos regionis terminos alligantur, neque cum una gente conjunguntur, neque certae nationi aut religioni propriae sunt, neque cum certo hominum statu cognationem contraxerunt, ideo etiam haec societas in seligendis membris suis nullum habet respectum gentis, aut nationis, aut religionis, aut cujuscun-

que hominum ſtatus; ſed ex omnibus illos tantum adoptat ubivis terrarum, qui ſunt juſti, prudentes, conſtantes, & fide ſuper reliquos mortales eminent. Perſoluto itaque pretio ad ferenda ſocietatis onera leviori recipiuntur in conſortium qui digni habentur, ex more ſolito, ita ut ad fidem ſocietati praeſtandam ſub vinculo religionis ſe obligatos pronuncient. Adſtringuntur praeterea tribus votis ad obſervanda officia neceſſaria, utilia & excellentiae hominis prae ceteris digna, quae nimirum ſunt: *Promiſſis ſtare & datam fidem ſervare;* porro; *Ab omni fraude alienum eſſe;* & denique, *Derelictis ab omni humano auxilio opem ferre neceſſariam.* Vota enim ſunt media admonendi officii ſui aptiſſima, quo ipſo omnes, qui Deum timent, attenti redduntur ad actiones ſuas, ne contra id, quod voverunt, impingant. Praecipua & ſingularia Societatis cum tempore & per gradus innoteſcunt, & quidem illis aperiuntur, qui incorrupta fide probantur; illi contra, qui violata fide juſtitiam laedunt atque ab offi-

ciis

ciis suis sine spe emendationis discedunt, aliquoties frustra admoniti iterum removentur, & inita solvuntur coniunctione. Distinguuntur Societatis huius membra symbolo quodam, quod *Prudentia*, *Amore atque Experientia* absolvitur, atque dissita ac ignota sibi invicem certis signis quoque fiunt cogniti. Quod vero praecipuum est, per intimam quam excolunt amicitiam cooperantur omnes ad optimum obtinendum finem, qui est sui & aliorum hominum cognitio. Student interiora sui intueri tanquam in speculo externam corporis formam, & per hoc vitia dediscere per media, quae in promtu habent, nec non virtute, fide atque veritate superare reliquos. Cognitio aliorum hominum illis maximos affert fructus per totam vitam. In id enim operam collocant, ut sciant discernere homines, bonos a malis, probos ab improbis, fideles ab astutis, veraces a mendacibus, prudentes a simplicibus, sapientes a stultis, & in hunc finem occulta cordis revelare norunt. Intelligunt enim characteres humano corpori impres-

impressos & ad legendas scripturas animum applicant in fronte ac facie cujusvis exaratas, quibus intimae cordis propensiones revelantur ab invitis, & produnt nobis quae quis egit, & quid acturus est, quid amet, & quid odio habeat, quo delectetur, & a quo abhorreat, cujus rei capax, & cujus incapax sit. Judicant socii de actionum humanarum eventu bono & malo. Praesentia discernunt & futura praespiciunt, atque praevident, quid ex uno quoque negotio enasci possit. Eo ipso autem intima verae sapientiae claustra rumpunt & ad occulta rerum abditaque negotia penetrant.

Adscribuntur initia hujus Societatis JOSEPHO Israelis filio, qui maximus occultorum revelator extitit in Egypto secundus a rege factus. Propagata fuit haec sapientia in suis posteris, inter quos Rex Salomon summa ejusdem cognitione instructus praedicatur, ut etiam avium ac aliorum animalium voces intellexerit; Sap. VII. v. 20. 21. Regina de Saba ad tentandam ejus sapientiam inter alia pueros & puellas uno vestitu induere jussit, quos autem moribus statim in lavandis manibus discernebat. Diu latebat haec societas, sed revivixit demum, & in Germania quoque innotuit; & licet omnem ostentationis speciem effugiat & in deliciis potius habeat cancellis includi onerosa amplitudine haud infirmis, ut eo tutius delitescat; aequum tamen visum fuit membris, praesentem nunc sui notitiam facere, ad evitanda sinistre divinantium judicia, & ad calumnias male volentium removendas feliciter.

